

Tämä on rinnakkaistallenne.

Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat *saattavat poiketa* alkuperäisestä julkaisusta.

Julkaisun tekijä(t): Schroderus-Salo, Tanja & Henner, Anja

Julkaisun nimi: Radiografiapäivillä Oulussa näkyi röntgenhoitajan ammatin laaja-alaisuus

Julkaisuvuosi: 2019

Versio: Julkaistu versio

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Schroderus-Salo, T. & Henner, A. (2019). Radiografiapäivillä Oulussa näkyi röntgenhoitajan ammatin laaja-alaisuus. *Radiografia*, 41 (3), 20-22.

Radiografiapäivillä Oulussa näkyi röntgenhoitajan ammatin laaja-alaisuus

Vuoden röntgenhoitajaksi valittiin Minna Tikkanen Oysin lasten röntgenistä.

niiden hyödynnettävyys koettiin tärkeäksi ja työelämää kehittäväksi. Toivottavasti kuulemme jatkossakin opinnäytetöiden satoa koulutuspäivillä.

Suomen Röntgenhoitajaliiton puheenjohtaja Hanna Kallionmäki kokosi yhteen viime aikaisia tapahtumia, kuten uuden säteilylain muutosta, miten liitto on ollut mukana prosessissa ja antanut oman panoksensa siihen. Kaikki muistamme Oikeutetusti -kiertueen. Myös yhteiskunnan taloudellinen tilanne ja sen vaikutukset koulutukseen ja työelämään huolettavat. Oulun kaupungin tervehdyksen toi apulaisylilääkäri Jussi Piuva. Hän korosti ammattiryhmien välistä yhteistyön ja

MMXIX Radiografiapäiville osallistui parisataa röntgenhoitajaa. Ensimmäinen päivä aloitettiin preseminaarilla- Tulevaisuuden ammattilaiset työelämän kehittäjinä, jossa Oulun amk:n röntgenhoitajaopiskelijat ja vasta valmistuneet röntgenhoitajat esittelivät opinnäytetöitään. Tämän tyylinen sessio oli ensimmäistä kertaa mukana koulutuspäivillä ja se sai yleisöltä todella hyvää palautetta. Opinnäytetyö voi olla laadullinen tai määrällinen tutkimus tai projekti, jonka tuloksena voi olla tuote, tapahtuma yms. Sessiossa esiteltiin eri menetelmillä tehtyjä töitä ja kaikkien

Hanna Syysmäki toimi onnettarena liiton arvonnssa. Maija Leskenmaa valvoi toimitusta.

kouluttautumisen merkitystä Suomen terveydenhuollonjärjestelmän säilymisessä yhtä vahvana kuin se tänä päivänä on. Yliopettaja Anja Henner antoi katsauksen historiasta tähän päivään niin koulutuksen kuin työelämän kannalta. Esitys oli hyvin nostalginen ja tunteita herättävä. Kuinka paljon meidän alamme onkaan muuttunut ja tulee vielä muuttumaan. Vuoden röntgenhoitajan tittelin sai ansaitusti hyvillä perusteluilla iloinen, energinen ja aktiivinen röntgenhoitaja Minna Tikkanen Oysin lasten röntgenistä.

Röntgenhoitaja asiantuntijana monessa

PACS-jaoston mielenkiintoisissa luennoissa käsiteltiin laajasti tietojärjestelmiä, PACS-hoitajan moninaisia tehtäviä, kokemuksia ja hoksautettiin DICOM-standardin merkityksestä. DICOM-standardi mahdollistaa kuvantamistutkimuksissa tiedon tallentamisen, välittämisen, käsittelyn ja esittämisen laitevalmistajasta riippumatta. Aina ei tule ajatelleksi, kuinka paljon kuvan mukana kulkee tietoa: kuvaaja, otettujen kuvien määrä, lähettävä lääkäri, kuvan sanelija, annostietoja, puolenmerkki jne. Tietoja voidaan hyödyntää tilastoinnissa, annos seurannassa tai tutkimuksessa. DICOM-tieto pitää aina paikkaansa, koska tieto "liimataan" kuvaan tiukasti kiinni. Nykyisinkin käytetään rinnakkain useita tietojärjestelmiä, joihin kirjaudutaan erikseen. Tämä ei ole työtehok-

"Onneen ei ole oikotietä. Anatomia on tunnettava. Mitä kuvataan ja miksi on tiedettävä."

kuuden ja sujuvuuden kannalta järkevää.

Isotooppisessioissa aiheina olivat mm. kilpirauhasmetastaasien, rinta- ja prostatasiväyän kuvantaminen sekä isotoppitutkimusten ja hoitojen opettaminen Oamkissa. Myös isotooppikuvantamisessa menetelmät ja laitteet kehittyvät nopeasti ja on hienoa, että isotooppihoitajat ovat järjestäneet Radiografiapäiville ohjelmaa, vaikka isotoppipäivät ovatkin heillä ihan nurkan takana. Toimenpideradiologiassa teemoina olivat sydämen kuvantaminen, annokset ja röntgenhoitajan rooli läpivalaisututkimuksissa. Myös tällä alueella röntgenhoitajalla on merkittävä rooli ns. portinvartijana säteilyturvallisuskulttuurin kehittämisessä ja toteuttamisessa ja ennen kaikkea potilaan ohjaamisessa ja hoitamisessa.

Myös sädehoidon ajankohtaisista aiheista oli omat sessionsa. Sädehoidon tulee osua tarkalleen oikeaan kohtaan ja viereisten kudosten annokset on pidettävä mahdollisimman alhaise-

na. Esimerkiksi suolessa oleva ilma vaikuttaa KKTT-kuvauksessa suolen näkyvyyteen huonontamalla kuvanlaatua, suolen saamiin annoksiin sekä rakon sijaintiin. Hoitoa, jossa kuvataan sädetyksen aikana, kutsutaan trigger-hoidoksi eli Triggered imaging (TI). TI tarkkailee jyvien sijaintia eri kulmista hoidon aikana ottamalla kV-kuvia tietyin väliajoin. Ohjelmisto tunnistaa automaattisesti kultajyvät ja jos ne ovat marginaalien ulkopuolella, niin sädehoito pysähtyy automaattisesti. Hengitysliikettä havaitaan keuhkojen ja vatsan (ja lantion) alueella, joten hengitystahdistus on tärkeä keino saada hoito osumaan tarkasti haluttuun kohtaan.

Natiivikuvantamisen eri alueilta oli tänä vuonna esillä lasten keuhkojen tutkimukset ja lonkan tutkimukset sekä traumapotilaan kuvantaminen. Lapsipotilaan hyvä ohjaus, immobilisointi ja indikaation mukainen kuvanlaatu ovat oleellisia lapsen säteilysuojelun optimoinnissa. Uusi lainsäädäntö nostaa voimakkaasti esille sikiön, lapsen ja nuoren säteilyturvallisuuden. Säteilyturvakeskuksen määräyksestä S/4/2019 (annettu 4.4.2019, voimaan 5.4.2019) liitteessä on myös lasten tutkimuksen vertailuarvot. Kannattaa käydä lukemassa! Aiheita lähestyttiin moniammatillisesta näkökulmasta ja esimerkiksi traumapotilaan kuvantamisessa oli mukana akuuttilääkäri, radiologi ja röntgenhoitaja. Tapahtumaketju alkaa, kun saadaan ilmoitus kentältä traumatapahtumasta. Yhteenvetona voidaan todeta: Yksin ei tätä työtä pysty tekemään, vaan se vaatii todellakin moniammatillista yhteistyötä viimeiseen asti. Jokaisen tulee tietää oma paikkansa ja roolinsa ja toimia sen mukaisesti.

Pään MRI:n lukuisat indikaatiot

Pään MRI- tutkimuksissa on neurologisen potilaan kuvausprotokollia paljon, koska pää on haastava kohde kuvata pienten, mutta elintärkeiden yksityiskohtien vuoksi. Radiologi puhui löydöksistä ja kuinka ne saadaan selville. Ymmärrys on avain parempiin kuviin, totesi luennoitsija. Diffuusiokuvaus on kriittinen sekvenssi lähestulkoon kaikessa päivystyskuvantamisessa, koska sillä pystytään osoittamaan aivoinfarkti ja sen ikä ja lisäksi sillä erotetaan kasvain

Pään magneettisessiossa luennoivat professori Vesa Kivimäki (vas.) ja neuroradiologi Michaela Bode.

infarktista. "Muistipotilaan" pään MRI:ssä tärkeä sekvenssi on 3D cor ja tämän kuvauspakan asettelu oikein on todella tärkeää diagnosoinnin kannalta. Samoin sekvenssi SWI/SWAN on tärkeä koska, tästä havaitaan amyloidangioplastiat ja se vaikuttaa potilaan hoitoon. Tämän kuvaussarjan kohdalla pitää huomioida potilaan co-operaatio, koska sarja on hyvin pitkä ajaltaan. Epilepsiapotilaan kuvantamisessa tärkeää olisi kuvata 3 teslan laitteella ohuita leikkeleitä, koska haetaan hyvin pieniä muutoksia. Tärkeää on myös huomioida, että kuvausalue kattaa koko pään. Aivokasvain potilailla MRI tarvitaan kasvaimen luonteen selvittämiseen ja operaation suunnitteluun, pelkkä TT ei tahdo riittää.

Käypä hoito suositus on nostanut traumapään kuvantamista magneetilla 2–3 viikon kuluessa tapahtumasta. Tärkein sekvenssin on SWI/SWAN. Jos klinikko on pyytänyt trauma pään tehtäväksi 3T laitteella, se täytyisi pystyä toteuttamaan, koska kyseessä voi olla vakuutusellinen asia. Luennoitsija toteaa lopuksi: Onneen ei ole oikotietä vaan anatomia on tunnettava ja on tiedettävä, mitä kuvataan ja miksi. On hyvä muistaa, että unella puhdistava vaikutusta aivoihimme. Päällimmäisenä hyvin innovatiivisesta esityksestä jäi mieleen: Uni on tärkeä asia!

Laaja ja monipuolinen ohjelma kuvastaa jälleen kerran röntgenhoitajan työn moninaisuutta ja erilaisia osa-alueita. Hyvä Pohjois-Pohjanmaan Radiografia -yhdistys ja kiitos SORE, kun saimme Radiografiapäivät Ouluun.